

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

HISTORY OF CARTOGRAPHY AND MAPPING OF THE LAND O - 40152

Last update 18-09-2013

HU Credits: 2.5

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: Geography

Academic year: 2

Semester: 2nd Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Rehav Rubin

Coordinator Email: msbuni@huji.ac.il

Coordinator Office Hours: Monday 9-10 AM

Teaching Staff:

Prof Rehav Rubin

Course/Module description:

The course will explore and present the history of the mapping of the Holy Land and its development. During the course the contexts of the map making will be also discussed.

Course/Module aims:

The aim of the course is to present the history of the mapping of the Holy Land and its development and to analyze the general contexts (cultural, religious and social) that influenced the compilation of the maps.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

Knowledge of antique maps, knowledge of the processes behind this maps. The ability to analyze maps as multi-layer documents for information and messages.

Attendance requirements(%):

75% + 2 half day field trips

Teaching arrangement and method of instruction: Lecture, exercise, reading, visits to collections.

Course/Module Content:

סדר הנושאים שידונו בקורס והביבליוגרפיה להם:

1. מבוא: מהי מפה, מה מייחד את המפות העתיקות? האם היו מפות שלא שרדו לפני מפת מידבא? לקריאה:

• Anne Godlewska, "The Idea of the Map," in Susan Hanson, (ed.), *Ten Geographical Ideas That Have Changed the World*, New Brunswick, N.J., Rutgers University Press 1997, pp. 15-39.

• Brian J., Harley, 'Silences and secrecy: the hidden agenda of cartography in early modern Europe', *Imago Mundi* 40 (1988), 57-76.

2. האנומסטיוקון ומפת מידבא

לקריאה:

• מיכאל אבי יונה, מפת מידבא - תרגום ופירוש, ארץ ישראל כרך ב' (ספר לוי), תשי"ג.
Piccirillo M., E. Alliata (eds.), *The Madaba Map Centenary 1897-1977*, Jerusalem 1999.

3. מפות ה-T-O והמפות הצלבניות של ירושלים:

לקריאה:

- מילכה לוי, מפות ירושלים בתקופה הצלבנית, בתוך: י. פראוור וח. בן שמאי (עורכים) ספר ירושלים, התקופה הצלבנית והאיובית, ירושלים, יד בן צבי, תשנ"א עמ' 418-507; יהושע פראוור, מפות היסטוריות של עכו, ארץ ישראל כרך ב' עמ' 175-184; (ספר ליף) תשי"ג עמ' 175-184

4. בין האונומסטיקון למפת ארץ ישראל של מארינו סאנודו – רצף והתפתחות בתפיסת ארץ ישראל

בימי הביניים:

לקריאה:

- מילכה לוי רובין וריכב רובין, מקורותיהן של מפות ירושלים הצלבניות : למסורת המיפוי הקדומה של ארץ-ישראל, ארץ-ישראל כח (ספר טדי קולק) (תשסח) 255-269
Levy-Rubin, Milka, *From Eusebius to the Crusader maps: The Origin of the Holy Land Maps*, Bianca Kühnel, Galit Noga-Banai, Hanna Vorholt (eds.), *Visual Constructs of Jerusalem* (forthcoming).
- O'Loughlin, Thomas, *Map as text: A Mid Ninth Century Map for the Book of Joshua, Imago Mundi*, 57 (2005), pp. 7-22.
- P.D.A. Harvey, *Medieval maps of the Holy Land*, London: The British Library, 2012 (G 2236 S3 H378 2012)

5. מפות הארץ בראשית הדפוס: פתולמאיוס, מפות תנ"ך ג' עמ' 175-184; נבה ומפות אריאס מונטאנוס

לקריאה:

- Delano-Smith, Catherine, *Maps as Art and Science: Maps in Sixteenth Century Bibles, Imago Mundi*, 42 (1990), pp. 65-83.
- Ingram, Elizabeth M., *Maps as Readers' Aids: Maps and Plans in Geneva Bibles, Imago Mundi*, Vol. 45 (1993), pp. 29-44.

6. הארץ המובטחת- מראה מהפיסגה: מאדריכום, ופולר, דרך סוטר וריאלנד ועד קאלמה

7. ראשיתה של המפה העברית

לקריאה:

- נרקיס, בצלאל, רש"י מפותיו' עמ' 439-435; אלי שילר (עורך), ספר זאב וילנאי, ירושלים 1984, עמ' 439-435
- קדר, בנימין זאב, מפת ארץ ישראל שצייר רש"י ורקעה הכרטוגרפית' עמ' 111-128; קדר, יוסף קפלן (עורכים), ראשונים ואחרונים, מחקרים בתולדות ישראל מוגשים לאברהם גרוסמן, ירושלים, מרכז שז"ר לתולדות ישראל, תש"ע, עמ' 111-128.

8. המפה העברית ב' עמ' 175-184

לקריאה:

- Rubin, Rehav, *A Sixteenth-Century Hebrew Map from Mantua, Imago Mundi Vol. 62, Part I* (2010), 325-340
- Nebenzahl, Kenneth, 'Zaddiq's Canaan', in: Ton Croiset van Uchelen, Koert van der Horst and Günter Schilder (eds.), *Theatrum orbis librorum: liber amicorum presented to Nico Israel ...*, Utrecht, HES, 1989, pp. 39-46.

9. מפות המדידה מן המאה ה-19

לקריאה:

- בן אריה, יהושע, מפות המדידה הראשונות של ירושלים, ארץ ישראל עמ' 74-64; עמנואל דוניבסקי, עמ' 74-64
- ריכב רובין וחיים גורן, ייצוגיה הכרטוגרפיים של ירושלים: מפות, מפות תבליט ודגמים, בתוך: י. ברטל וח. גורן (עורכים), ספר ירושלים, המאה התשע-עשרה, ירושלים, יד בן צבי, 2010, עמ' 403-428

- חיים גורן, ההווה כביטוי לעבר: ארץ הקודש בעבודתו של הכרטוגרף ההיסטורי היינריך קיפרט, אופקים בגאוגרפיה 51 (תשס), עמ' 99-118.
10. דגמים תלת ממדיים (ילמד בסיור): לקריאה:
- ריכב רובין ומוטי יאיר, "סטפן אילש - כרטוגרף ירושלמי בלתי ידוע מן המאה הי"ט ומפותיו". קתדרה 83-72; עמ' 36, (תשמ"ה), עמ' 83-72.
 - חיים גורן וריכב רובין, "דגמים ומפות תבליט של ירושלים ושל ארץ ישראל מעשי ידי קונרד שיק", מחקרים בגאוגרפיה של ארץ ישראל, כרך ט"ו (1998), עמ' 75-47.
11. סיכום

Required Reading:

See above in the course content.

Additional Reading Material:

ביבליוגרפיה נבחרת נוספת:

כללית:

- וילנאי, זאב, המפה העברית של ארץ ישראל: מחקר בקורות הכארטוגראפיה העברית, תיאור מפות ותרשימים קדומים בצירוף ביבליוגראפיה, ירושלים, אחיעבר, תשכ"ח.
- שטר, יצחק, מפת ארץ ישראל ותולדותיה, ירושלים, מוסד ביאליק, תשי"א
- תשבי, אריאל, (עורך), ארץ ישראל במפות ממדבא עד הלוויין, ירושלים, מוזיאון ישראל, 2001.
- Brian J. Harley, *The new nature of maps: essays in the history of cartography*, edited by Paul Laxton, Baltimore, MD, Johns Hopkins University Press, 2001
- Delano-Smith, Catherine, and Elizabeth M. Ingram, *Maps in Bibles 1500-1600: An Illustrated Catalogue*, Geneva, Droz, 1991.
- Edson, Evelyn, *Mapping time and space: how medieval mapmakers viewed their world*, British Library studies in map history; v. 1. London, The British Library, 1999,
- Eusebius, *Das Onomastikon, der Biblischen Ortsnamen*, Erich Klostermann (ed.), Hildesheim, G. Olms, 1966 (Leipzig 1904).
- Godlewska, Anne, *The Napoleonic Survey of Egypt, A Masterpiece of Cartographic Compilation and Early Nineteenth-Century Fieldwork*. Cartographica, Vol. 25, Numbers 1 and 2, Monograph. 38-39, Toronto: University of Toronto Press, 1988.
- Harvey, P.D. A., *Medieval Maps*, London 1991.
- Harvey, P.D.A., *Mappa Mundi, The Hereford World Map*, Toronto, 1996
- E. Laor, *Maps of the Holy Land, a Cartobibliography of Printed Maps 1475-1800*, N.Y. and Amsterdam 1986 (הלאומית בספריה העתיקות המפות אוסף קטלוג)
- Moscrop, John James, *Measuring Jerusalem: the Palestine Exploration Fund and British interests in the Holy Land*, London, Leicester University Press, 2000.
- Nebenzahl, Kenneth, *Maps of the Holy Land*, Abbeville Press, New York, 1986.
- Robinson, Arthur M., & B. B. Petchenik, *The Nature of Maps*, Chicago 1976.
- Scafi, Alessandro, *Mapping Paradise, A History of Heaven on Earth*, The University of Chicago Press, Chicago, 2006.
- Shalev, Zur, *Sacred Words and Worlds Geography, Religion and Scholarship, 1550-1700*, History of Science and Medicine Library, Vol. 21; Scientific and Learned

Cultures and their Institutions, Vol. 2, Leiden and London: Brill, 2012
Tishbi, Ariel, (ed.), Holy Land in Maps, Jerusalem, Israel Museum; New York, Rizzoli, 2001.
Wajntraub, Eva and Gimpel, Hebrew Maps of the Holy Land, Wien, Brüder Hollinek, 1992.

ביבליוגרפיה למפות ירושלים:

מפות דמיוניות של ירושלים:

יהושע בן אריה ונעמי אלחסיד, *הערות למפות ירושלים 1600-1470*; בתוך: א. כהן (עורך), *פרקים בתולדות ירושלים בראשית התקופה העות'מאנית*, עמ' 112-151, ירושלים, 1979.

ריכב רובין, "מפות מקור ומפות העתק: כרטו-גניאלוגיה של מפותיה הקדומות של ירושלים, מן המאות ט"ו-י"ח". *ארץ ישראל כ"ב* (ספר עמירן) ירושלים 1991, עמ' 166-183.

ריכב רובין, *ירושלים במפות ובמראות*, תל-אביב 1987, פרק ה' עמ' 60-106.
מפות עולי הרגל והמפות הריאליסטיות של ירושלים

ריכב רובין, "מפת ירושלים מאת אנטוניו דה אנג'ליס: מפת אם ומפות שנגזרו ממנה", *קתדרה* 52, (יולי 1989), עמ' 100-111.

ריכב רובין ומ. לוי, "המקרא למפת דה-אנג'ליס" *קתדרה* 52 (יולי 1989), עמ' 112-119.

ריכב רובין, "מפת ירושלים מאת דה פייר", י. בן-ארצי, י. ברטל, א. ריינר (עורכים), *נוף מולדתו - מחקרים בגיאוגרפיה של ארץ ישראל ובתולדותיה*, מוגשים ליהושע בן אריה, ירושלים תש"ס (1999), עמ' 1-28.

Rubin, Rehav, *One City, different views: A Comparative Study of Three Pilgrimage Maps of Jerusalem*, *Journal of Historical Geography*, 32 (2006), pp. 267-290.

Course/Module evaluation:

End of year written/oral examination 0 %

Presentation 0 %

Participation in Tutorials 0 %

Project work 0 %

Assignments 0 %

Reports 0 %

Research project 0 %

Quizzes 0 %

Other 100 %

Additional information:

1. Some modifications may be made during the course.
2. At the end of the course - Home Exam will be written by the students.